

دولت الکترونیک، محیط کسب و کار و نگرش های کارآفرینانه

بهزاد صادقی^۱

چکیده:

این مقاله رابطه بین آمادگی دولت الکترونیک، سهولت انجام کسب و کار و نرخ ایجاد کسب و کار جدید را بررسی می کند. داده های این تحقیق از گزارش شاخص انجام کسب و کار بانک جهانی، گزارش دولت الکترونیک سازمان ملل و داده های GEM، جمع آوری و به منظور تحلیل و مدلسازی داده ها از نرم افزارهای Spss و SmartPls استفاده گردید. نمونه ها از کشورهای در حال توسعه، انتخاب گردید و برای پیش بینی قصد کارآفرینانه و نرخ ایجاد کسب و کارهای جدید، تکنیک مدلسازی PLS مورد استفاده قرار گرفت. همچنین برای درک بهتر متغیرهای میانجی تاثیر گذار بر ایجاد کسب و کار، از مدل عمل منطقی^۲ اجزن استفاده شد. یافته های این تحقیق نشان داد که دولت الکترونیکی تاثیر مثبتی بر شاخص سهولت انجام کسب و کار و شاخص انجام کسب و کار نیز تاثیر مثبتی بر نرخ ایجاد کسب و کارهای کارآفرینانه دارد و همچنین رابطه منفی بین توسعه زیرساخت های کشور و قصد کارآفرینانه، وجود دارد. ارتباط دولت الکترونیکی و متغیرهای تعدیل گر در مدل در مقاله کامل گزارش خواهد شد.

کلمات کلیدی: دولت الکترونیک، قصد کارآفرینانه، نگرش کارآفرینانه، کسب و کار

جدید، انجام کسب و کار

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد کارآفرینی، گرایش فن آوری اطلاعات، دانشکده کارآفرینی دانشگاه تهران، Behzad.sadeghi@ut.ac.ir

^۲ Azjen's Theory of Reasoned Action

مقدمه:

تمام کشورهای جهان به شدت به دنبال رسیدن به یک دولت الکترونیک بهتر و کاراتر هستند. دولت الکترونیک تنها اشاره به استفاده از فن آوری اطلاعات توسط دولت ها ندارد بلکه ارائه دهنده یک رابط جدید با ذینفعان دولتی است. حتی مدت ها قبل از اینکه اینترنت در دهه ۱۹۸۰ ظهور کند، دولت ها در سراسر جهان فعالانه به دنبال راه حل های مبتنی بر فن آوری اطلاعات، برای بهبود کارایی عملیاتی، کاهش هزینه ها و مدیریت داده ها بودند (Brown, 1999). همچنین، دولت الکترونیک، تنها به مفهوم دولتی نیست که به شهروندانش اطلاعات می دهد، بلکه به معنی رابط دولتی برای شهروندان و فراهم کننده اطلاعات و خدمات دولتی به صورت آنلاین است. ضمن اینکه اتصال الکترونیکی بین کسب و کارها و دولت را نیز فراهم می کند، به این صورت که تعامل بیشتری بین دولت و بخش خصوصی در فرایندهایی نظیر کسب مجوزها و پرداخت مالیات ایجاد می کند. همراه با رشد بالای وبسایت های رسانه اجتماعی، وب^۲ و تکنولوژی های مشابه، دولت الکترونیک برای دنبال گیری این روند های اینترنتی مشتاق تر شده است. در این شکل جدید تعامل، دولت الکترونیک به کمک یک رابطه دو سویه و با استفاده از عقاید و نظرات شهروندان و فراهم کردن شفافیت بیشتر در اعمال دولتی از تصمیمات یک طرفه دور می شود (Daniel Halpern, James E. Katz, 2012). اگرچه در مورد تعاریف و چارچوب های دولت الکترونیک هنوز هم بحث زیادی وجود دارد، اما در مورد مزایای به اشتراک گذاری اطلاعات دولتی هیچ شکی نیست. آمار و اطلاعات بروز در سایت های دولتی به شهروندان و همینطور کسب و کارها اجازه می دهند که تصمیمات آگاهانه تری اتخاذ نمایند (World Bank, 2003). کاهش هزینه های اداری و همچنین زمان اختصاص داده شده توسط کارمندان دولت نیز از نتایج پیاده سازی موفق دولت الکترونیک است (Jaeger, 2003).

(Jana, Gupta, 2003) عنوان می کنند که دولت الکترونیک دیگر فقط یک گزینه اختیاری نیست بلکه برای کشورهایی که هدفشان داشتن یک دولت بهتر است، یک الزام به شمار می رود. سازمان ملل با توسعه شاخصی به نام شاخص آمادگی دولت الکترونیک^۱،

¹ E-Government Readiness Index

فرایند سازگاری راه حل های دولت الکترونیک در کشورهای مختلف را اندازه گیری می کند.

این شاخص ها عبارتند از: خدمات آنلاین، سرمایه انسانی، زیرساخت های ارتباط از راه دور و شاخص های مشارکت الکترونیکی (United Nation, 2014).

این مفهوم آمادگی الکترونیکی به منظور فراهم آوردن یک چارچوب واحد برای ارزیابی میزان شکاف دیجیتالی بین کشورهای توسعه یافته و کشورهای در حال توسعه ایجاد شد (Hanafizadeh, Khodabakhshi, 2009). در سال های اخیر، اکثر کشورهای توسعه یافته، مخصوصاً کشورهای پیشرفته اروپایی، آمریکا، کره جنوبی و ژاپن، در پیاده سازی راه حل های دولت الکترونیک پیشرفت های زیادی داشته اند (Alomari, Woods, Sandhu, 2012). دولت ها در سراسر جهان، هر ساله میلیاردها دلار صرف سیستم های فن آوری اطلاعات خود می کنند و حتی در برخی کشورها، این هزینه ها ۱٫۵ درصد از GDP سالیانه را شامل می شود (Dunleavy, Margetts, Bastow and Tinkler, 2007). برای مثال دولت بریتانیا، سالانه ۱۴ میلیارد پوند صرف حمایت از توسعه فن آوری اطلاعات بخش عمومی می کند. بنابراین سطح رضایت دولت الکترونیک در سراسر جهان متفاوت است به این دلیل که نیازمند سرمایه گذاری زیادی برای توسعه زیرساخت ها و همچنین خدمت رسانی به شهروندان است (Zahir Irani, 2005). در مطالعه ای که توسط (Zhao, 2011) انجام گرفت، همبستگی بالایی میان سرانه GDP و شاخص توسعه دولت الکترونیک ($r=0.69$) و شاخص زیرساخت ارتباطات از راه دور ($r=0.81$) کشف شد. این همبستگی نشان می دهد که سطح توسعه اقتصادی یک کشور، یکی از فاکتورهای اصلی تاثیرگذار بر توسعه دولت الکترونیک و زیر ساخت های ارتباطات از راه دور است.

کسب و کارها نیز می توانند از استراتژی دولت الکترونیک کامل، پاسخگو و سریع که می تواند فرایند ایجاد و نگهداری شرکت را آسان تر کند، منتفع می شوند. هدف گزارش انجام کسب و کار، مقایسه اقتصادها در سراسر جهان بر پایه این ابعاد است. گزارش انجام کسب و کار، یک مقیاس کمی از مقررات شروع یک کسب و کار، مکاتبات اداری برای اخذ پروانه های ساخت، استخدام کارکنان، ثبت دارایی ها، دریافت اعتبار، حمایت از سرمایه

گذاران، پرداخت مالیات، تجارت بین المللی و خروج از کسب و کار را ارائه می دهد
(World Bank, 2014).

یک استراتژی دولت الکترونیک بهتر، حداقل روی کاغذ می تواند درصد فساد دولتی را با ایجاد شفافیت و مسئولیت پذیری در اقدامات دولتی کاهش دهد (Xenos, Moy, 2007) و دسترسی آسانتری به خدمات برای شروع یا انجام یک کسب و کار و جلوگیری از احتمال فساد فراهم کند آن هم به این دلیل که رویه ها سریع تر می شوند، عملیاتی می گردند و لحظه به لحظه گزارش می شوند. این حرکت موجب افزایش قدرت رقابتی یک کشور و همچنین کاهش فساد در آن و سهولت اداره کسب و کارها می شود که به طور بالاقوه منجر به خلق شرکت های جدید نیز می شود. همچنین کشورها منابع زیادی را صرف تقویت، حمایت و تحریک شهروندان خود برای راه اندازی کسب و کار می کنند (Wonglimpiyarat, 2009). این نظر که رشد شرکت های کوچک منجر به رونق اقتصادی می شود مدت ها است که مورد پذیرش قرار گرفته است. (Shapero, Sokol, 1982) نشان دادند که این همگرایی نگرش ها و عوامل وضعیتی است که یک فرد را به سمت شروع یک کسب و کار سوق می دهد. (Robinson, Shaver, Wrightsman, 1991)، نگرش را یک الگوی آموخته شده برای رفتار، در یک حالت مطلوب یا نامطلوب پایدار با در نظر گرفتن یک هدف معین تعریف می کند.

یکی از پر کاربردترین مدل هایی که رابطه بین نگرش ها و رفتار را توضیح می دهد، تئوری عمل منطقی اجزن است. نگرش ها و هنجارهای ذهنی برای تعیین قصد رفتار باید ترکیب شوند که در نهایت منجر به رفتار یا عمل واقعی خواهد شد. به گفته اجزن، رفتار یا عمل انسان تحت تاثیر ۳ عامل مختلف است: ارزیابی مثبت یا منفی بودن یک رفتار (نگرش)، فشار اجتماعی برای عملی کردن رفتار یا چشم پوشی از آن (هنجارهای ذهنی) و درصد توانایی انجام آن رفتار (خودکارآمدی). (Bird, 1988) بیان می دارد که قصد کارآفرینانه برای پیش بینی یک فعالیت کارآفرینانه مهم تر است، درحالیکه به زعم (Linan, Chen, 2009) قصد کارآفرینانه، نقطه آغاز فهم فرایند ایجاد یک کسب و کار جدید است.

در این مقاله، ما تلاش می‌کنیم تاثیر آمادگی دولت الکترونیک را بر سهولت انجام کسب و کار و قصد شروع یک کسب و کار مدل سازی کنیم. ایده اصلی این است که یک دولت الکترونیکی بهتر به برقراری چارچوبی آسان تر برای انجام کسب و کار و به تبع آن ایجاد کسب و کارهای جدید کمک می‌کند. همچنین از آنجایی که فاکتورهای دیگری نیز بر ایجاد یک کسب و کار تاثیر دارند، ما از مدل‌های نگرش-قصد برای بهبود قدرت مدلمان به منظور پیش بینی نرخ کسب و کار جدید بهره می‌گیریم. به منظور کمک به پیش بینی قصد راه اندازی یک کسب و کار، بر پایه مدل عمل منطقی اجزن، مدلی ایجاد می‌کنیم که به کمک نگرش‌های کارآفرینانه، درصد جمعیتی را که مشتاق شروع یک کسب و کار جدید هستند را برآورد کنیم تا در نهایت بتوانیم نرخ ایجاد کسب و کار جدید را پیش بینی کنیم. همچنین دیگر متغیرهای زمینه‌ای نظیر ترس از شکست، نرخ مالکیت کسب و کارهای تثبیت شده و از این دست را برای بهبود توانایی پیش بینی مدلمان در نظر گرفته ایم.

روش تحقیق:

در این مقاله از نرم افزارهای Spss 22 و Smartpls 3 به منظور محاسبه همبستگی‌های غیر پارامتری استفاده گردید. داده‌های مورد استفاده در این تحقیق از گزارش انجام کسب و کار سال ۲۰۱۴ بانک جهانی، تحقیق دولت الکترونیک سازمان ملل در سال ۲۰۱۴ و گزارش ناظر کارآفرینی جهانی^۱ سال ۲۰۱۴ جمع‌آوری گردید.

¹ Global Entrepreneurship Monitor

جدول ۱- تعاریف متغیر های استفاده شده از گزارش دیده بان جهانی کارآفرینی

تعریف (درصد جمعیت بین ۱۸ تا ۶۴ سال)	متغیر
درصد افراد بالغی است که: هم اکنون به طور مثال کسب و کاری را مدیریت می کنند شخصاً مالک تمام یا بخشی از آن شرکت هستند. آن شرکت بیش از ۴۲ ماه عمر دارد.	کارآفرینی تثبیت شده
درصد افراد بالغی که: هم اکنون به طور فعال یک کسب و کار جدید را مدیریت می کنند. شخصاً مالک تمام یا قسمتی از آن کسب و کار هستند. آن شرکت یا کسب و کار بیش از ۴۲ ماه عمر ندارد. حداقل بیش از ۳ ماه و کمتر از ۴۲ ماه حقوق کارکنان را پرداخت کرده اند.	نرخ کارآفرینی جدید
درصد افراد بالغی که ترس از شکست می تواند از راه اندازی کسب و کار توسط آنها جلوگیری کند.	ترس از شکست
درصد افراد بالغی که با این نظر موافقتند که در کشورشان اکثر مردم کارآفرینی را به عنوان یک گزینه کاری مطلوب در نظر می گیرند.	کارآفرینی به عنوان گزینه کاری خوب
درصد جمعیت بالغی که فرصت های خوب را برای شروع کسب و کار در منطقه ای که زندگی می کنند درک می کنند.	درک فرصت کارآفرینانه
درصد افراد بالغ ۶۴-۱۸ ساله که کارآفرینان بالقوه ای بوده و در سه سال آتی قصد راه اندازی کسب و کاری را دارند.	قصد کارآفرینانه
درصد افراد بالغی که معتقدند مهارت و دانش کافی برای شروع یک کسب و کار را دارند.	درک قابلیت کارآفرینانه
درصد افراد بالغی که با این نظر موافقتند که در رسانه های جمعی کشورشان در مورد داستان موفقیت کسب و کارهای جدید برنامه پخش می شود.	توجه رسانه ای به کارآفرینی
درصد افراد بالغی که با این نظر موافقتند که در کشورشان، کارآفرینان موفق جایگاه اجتماعی بالایی دارند.	منزلت اجتماعی کارآفرینان موفق
منبع: تعاریف و نماگرهای کلیدی دیده بان جهانی کارآفرینی (۲۰۱۳)	

تحلیل:

به منظور محاسبه رابطه بین متغیرها، از ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده گردید. همبستگی اسپیرمن شدت رابطه بین متغیرهای رتبه ای را به کمک رتبه بندی موقعیتی به جای ارزش های مشاهده شده می سنجد و بنابراین تحت تاثیر نامتقارنی داده ها قرار نمی گیرد (Miles , Shevlin, 2001). بر این اساس، تحلیل های همبستگی غیر پارامتری برای متغیرهای اصلی مطالعه صورت گرفتند. نتایج این تحلیل های در جدول شماره ۲ ارائه شده است. برخی از نماگرها به منظور ارائه تفسیر ساده تر از ضریب تاثیرهای همبستگی معکوس شدند. این متغیرها با کلمه اختصاری INV در جدول ذیل نمایش داده شده اند.

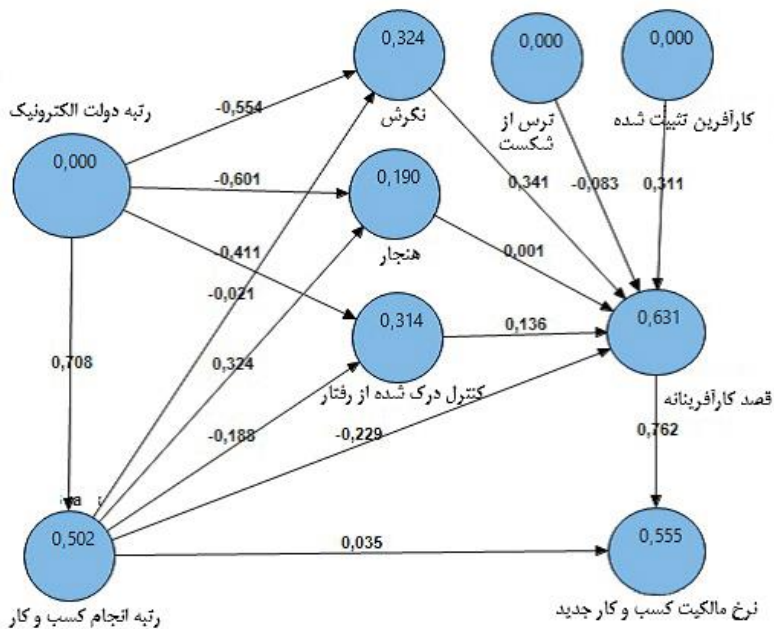
جدول ۲- همبستگی های اسپیرمن بین دولت الکترونیک و سهولت انجام کسب و کار

مالکیت کسب و کار جدید	رتبه دولت الکترونیک (INV)	رتبه دولت الکترونیک (INV)
-0.540**	۱,۰۰۰	رتبه دولت الکترونیک (INV)
1.000	.657**	انجام کسب و کار - انتخاب یک کسب و کار (INV)
-0.417**	.365**	انجام کسب و کار - پروانه ساخت (INV)
-0.252**	.561**	انجام کسب و کار - قرارداد های الزام آور (INV)
-0.318**	.777**	سهولت انجام کسب و کار (INV)
-0.411**	.639**	انجام کسب و کار - اخذ اعتبار (INV)
-0.294**	.363**	انجام کسب و کار - پرداخت مالیات (INV)
-0.194**	.457**	انجام کسب و کار - حمایت از سرمایه گذاران (INV)
-0.170*	.481**	انجام کسب و کار - ثبت دارایی ها (INV)
-0.112	.488**	انجام کسب و کار - شروع یک کسب و کار (INV)

تحلیل همبستگی نشان می دهد در کشورهایی که رتبه شاخص انجام کسب و کار و آمادگی دولت الکترونیک بالاتر است نرخ مالکیت کسب و کارهای جدید کمتر است. به منظور منطبق شدن با عناصر تئوری عمل منطقی اجزن، ما کارآفرینی و فرصت های درک

شده تحت عنوان شغل مطلوب را به عنوان عنصر ارتفاعی، متغیرهای منزلت اجتماعی بالای کارآفرینی و توجه رسانه ای به کارآفرینی را به عنوان عنصر درونی و متغیر درک قابلیت های کارآفرینانه را به عنوان عنصر کنترل رفتاری درک شده مورد استفاده قرار دادیم.

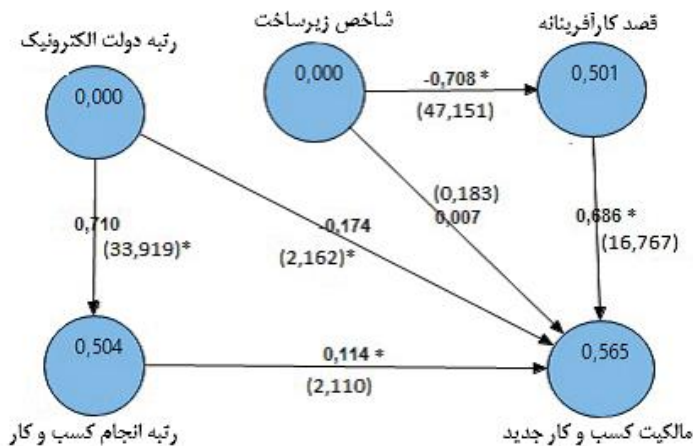
علاوه بر این، متغیرهای دیگر این مدل، رتبه دولت الکترونیک(معکوس)، رتبه انجام کسب و کار(معکوس)، ترس از شکست، نرخ کارآفرینی تثبیت شده هستند و نرخ مالکیت کسب و کار جدید و قصد کارآفرینانه، متغیرهای مستقل انتخابی ما هستند. این مدل با آمار مربوط به آن در شکل ۱ نشان داده شده است.

شکل ۱- مدل PLS برای پیش بینی قصد کارآفرینانه و مالکیت کسب و کار جدید

طبق این مدل اگرچه دولت الکترونیک ($r=0.708$) همبستگی مثبتی با رتبه انجام کسب و کار دارد ($r^2=0.500, p<0.000$) اما قدرت تعدیل کننده بیشتری برای توضیح نگرش کارآفرینانه ($r^2=0.502$)، هنجار اجتماعی ($r^2=0.190$) و کنترل درک شده از رفتار ($r^2=0.3140$) در این مدل از خود نشان داده است. مقدار نرخ کارآفرینی تثبیت شده (بیش از ۴۲) یک پیش بینی کننده مهم برای قصد فعالیت کارآفرینانه یعنی درصد جمعیتی که قصد راه اندازی یک کسب و کار را دارد می باشد ($r=0.331$). این نتایج نشان می دهد که حتی با کنترل سایر عوامل، وقتی که یک کشور کارآفرینان تثبیت شده بیشتری دارد، شهروندان آن تمایل بیشتری برای راه اندازی کسب و کارهای جدید به نسبت کشورهایی با تعداد کارآفرینان کمتر دارند. تحلیل های داده ای بیشتر نشان داد که این متغیرها ارتباط زیادی با نگرش کارآفرینانه ($r=0.157$)، ارزیابی مثبت اجتماعی از کارآفرینی ($r=0.230$) و درک قابلیت های شروع یک کسب و کار ($r=0.202$) دارند. همچنین رتبه انجام کسب و کار کشورها یک پیش بینی کننده ایده آل برای نرخ کارآفرینی جدید نمی باشد (0.035). از آنجایی که این رابطه شناسایی شد، یک مدل ساده تر را با هدف شناسایی تاثیر زیرساخت به عنوان نماد توسعه بر ایجاد کسب و کار جدید ارائه می کنیم. این مدل در شکل ۲ نمایش داده شده است.

شکل ۲- مدل دوم برای تخمین نرخ مالکیت کسب و کار جدید

این مدل ساده شده، برای شناسایی قدرت تاثیر زیرساخت بر نرخ مالکیت کسب و کار جدید ساخته شده است. در این مدل ما مجدداً تاثیر زیرساخت بر قصد کارآفرینانه کشورهایی با زیرساخت های بهتر (کشورهای توسعه یافته) قصد پایین تری برای شروع یک کسب و کار دارند و آنهم شاید به علت شرایط فعلی اقتصادی در آن کشورها باشد.

آزمایشات بیشتر با مدل های جایگزین، نشان داد که شاخص زیرساخت بهترین پیش بینی کننده برای مالکیت کسب و کار جدید است ($r=-0.467, t=13.538$) حتی خیلی بیشتر از مجموع دیگر متغیرها یعنی: نگرش نسبت به کارآفرینی ($r=0,244; t=7,221$)، ترس از شکست ($r=-0,140; t=4,4257$)، نرخ کارآفرینان تثبیت شده ($r=0,280; t=9,406$)، هنجارهای ذهنی مثبت ($r=-0,043; t=1,649$) و درصد توانایی شروع یک کسب و کار ($r=0,087; t=2,27$).

نتیجه گیری:

بر طبق نتایج، آمادگی دولت الکترونیک، رابطه بسیار زیادی با سهولت انجام کسب و کار دارد. بعلاوه، اولین مدلی که به منظور آزمایش تئوری عمل منطقی اجزن در زمینه کارآفرینی مورد استفاده قرار گرفت، بیش از ۶۳ درصد قصد شروع یک کسب و کار را پیش بینی کرد که به تبع آن، نرخ بیش از ۵۵ درصدی شروع کسب و کار جدید را در کشورهای مورد مطالعه نشان داد. یک ویژگی مهم متدولوژی PLS که مورد استفاده قرار گرفت، محاسبه تاثیر کلی است، یعنی، تاثیرات مستقیم و غیر مستقیم و اهمیت آنها. این نتایج نشان می دهد که همه روابطی که مورد بررسی قرار گرفت در جای خود از اهمیت زیادی برخوردار هستند، اگرچه علامت تاثیر رتبه آمادگی دولت الکترونیک و رتبه انجام کسب و کار منفی بودند، که تحلیل داده بیشتر در این مورد را می طلبد. این منجر به طراحی مدل دوم گردید. در این مدل از متغیرهای کمتری استفاده شده است و هدفش ارزیابی تاثیر سطح توسعه خلق کسب و کارهای جدید است. نتایج نشان داد که شاخص زیر ساخت، بهترین پیش بینی کننده برای خلق کسب و کار جدید است. این می تواند به علت اقدامات ریاضت اقتصادی دولت در

کشورهای اروپایی باشد که منجر به پایین آمدن قصد کارآفرینانه شده است. مدل دوم نشان داد که با ثابت در نظر گرفتن همه شرایط دیگر، سهولت انجام کسب و کار، یک تاثیر کم و البته مثبت بر خلق کسب و کار جدید دارد. این یافته ها تایید می کنند که اگرچه دولت الکترونیک از طریق فراهم کردن یک محیط کسب و کار بهتر به تثبیت کارآفرینی کمک می کند اما فاکتورهای دیگری نیز از قبیل متغیرهای اجتماعی و اقتصادی در آن نقش دارند که در بسیاری از موارد در محدوده دولت الکترونیک نمی گنجند.

منابع:

- BROWN, D. M. (1999). Information Systems for Improved Performance Management. Development Approaches in U.S. Public Agencies. In Reinventing Government in the Information Age. International Practice in IT-Enabled Public Sector Reform, edited by Richard Heeks, 113–34. London: Routledge.
- Daniel Halpern, James E. Katz. (2012). From e-government to social network government: towards a transition model. Proceedings of the 4th Annual ACM Web Science Conference (pp. 119-127). New York: ACM.
- WORLD BANK. (2003) A definition of e-government. Washington.
- WORLD BANK. Doing Business 2010. The International Bank for Reconstruction and
- Development / The World Bank: New York, 2009
- JAEGER, P.T (2003). The endless wire: E-government as global phenomenon.
- Government Information Quarterly 20, 323–33.

- JAEGER, P.T; THOMPSON, K.M. (2003). E-government around the world:
  - Lessons, challenges, and future directions, Government Information Quarterly 20
  - (2003) 389–394
- GUPTA, M.P., JANA, D. (2003) E-government evaluation: A framework and case study. Government Information Quarterly 20, 365–387.
- Affairs, U. N. (2014). UNITED NATIONS E-GOVERNMENT SURVEY. New York: UNITED NATIONS.
- UN, United Nations e-Government Survey 2014 From e-Government to Connected Governance, New York, 2014.
- HANAFIZADEH, P., HANAFIZADEH, M.R., KHODABAKHSHI, M. (2009).
  - Taxonomy of e-readiness assessment measures. International Journal of Information Management 29, 189–195.
- Mohammad Alomari, Peter Woods, Kuldeep Sandhu, (2012) "Predictors for e-government adoption in Jordan: Deployment of an empirical evaluation based on a citizen-centric approach", Information Technology & People, Vol. 25 Iss: 2, pp.207 – 234
- Patrick Dunleavy, Helen Margetts, Simon Bastow, Jane Tinkler. (2007). Australian e-Government in comparative perspective. Routledge, 13-26.

- EBRAHIM, Z., & IRANI, Z. (2005). E-government adoption: Architecture and barriers. *Business Process Management Journal*, 11(5), 589–612.
- Fang Zhao, "Impact of national culture on e-government development: a global study", *Internet Research*, Vol. 21 Iss: 3 pp. 362 – 380
- World Bank. (2014). *Doing Business, Understanding Regulations for Small*. Washington: World Bank.
- Michael Xenos, Patricia Moy. (2007). Direct and Differential Effects of the. *Journal of Communication* ISSN 0021-9916, 704–718.
- Wonglimpiyarat. (2009). Financing innovative businesses through venture capital. *International Journal of Entrepreneurship and Innovation Management*, Volume 9, Issue 4.
- SHAPERO, A. AND SOKOL, L. (1982) 'The social dimensions of entrepreneurship',
in C.A. Kent, D.L. Sexton and K.H. Vesper (Eds.) *Encyclopedia of Entrepreneurship*, Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, pp.72–90.
- ROBINSON, J.P., SHAVER, P.R., & WRIGHTSMAN, L.S., (Eds.) (1991). *Measures of Personality and Social Psychological Attitudes*. San Diego, CA: Harcourt Brace
- Jovanovich.

- BIRD, B. J. (1988). Implementing entrepreneurial ideas: The case for intention.
- Academy of Management Review, 13, 442-453
- LINAN,F., CHEN,Y-W. Development and Cross-Cultural Application of a Specific
- Instrument to Measure Entrepreneurial Intentions. Entrepreneurship Theory
- And Practice, May, 2009, Baylor University.
- MILES, J., SHEVLIN, M. Applying Regression & Correlation: A Guide for
- Students and Researchers: Sage Publications, 2001.